

RI & E lasser

De risico's van het vak en de maatregelen

De belangrijkste risico's voor de metaalbewerker/lasser zijn:

- lichamelijke belasting;
- lawaai;
- schadelijk stof en schadelijke producten;
- onveiligheid.

Andere aandachtspunten zijn de verlichting, de werkorganisatie en -leiding, de werksfeer en het onvoldoende overleg.

Lichamelijke belasting

61% van de lassers vindt het werk lichamelijk zwaar. Klachten zijn er vooral over de rug (33%). Zwaar werk is onder meer het met de hand (ver)plaatsen van metalen onderdelen. Hierbij tillen uw werknemers soms meer dan 25 kg. Bij het (ver)plaatsen moeten zij ook duwen en trekken. De plekken waar moet worden gelast, zijn vaak moeilijk bereikbaar. Hierdoor neemt de lasser verschillende houdingen in die belastend zijn: gebogen, gedraaid, geknield en liggend.

Maatregelen

- Zorg er voor dat per persoon maximaal 25 kg wordt getild, of maximaal 50 kg door twee personen. Laat zwaardere onderdelen (ver)plaatsen met een kraan.
- Zorg voor een goede planning en inzet van hulpmiddelen, zodat (eventueel een deel van) het laswerk in een goede werkhouding wordt uitgevoerd. Zorg bovendien dat materialen gelast aangeleverd worden.
- Laat het laswerk ter plekke op een verhoging uitvoeren, buiten de sleuf of put.
- Zorg voor voldoende afwisseling in het werk om eenzijdige belasting te voorkomen.

Lawaai

De metaalbewerker/lasser heeft tijdens het bewerken van het metaal (onder meer slaan met een hamer, zagen, slijpen en lassen) te maken met geluid van 100 dB(A). Soms is dit nog hoger. 54% van de beroepsgroep ervaart het geluid als hinderlijk. Het geluidsniveau wisselt sterk en is afhankelijk van de bewerking. Gemiddeld over een werkdag ligt de blootstelling vaak boven de grenswaarde. De kans op gehoorschade is groot als uw werknemers geen gehoorbescherming dragen.

Maatregelen

- Voorkom of beperk het lawaai door zo veel mogelijk te kiezen voor geluidarme werkmethoden
- Beperk het lawaai door goed onderhoud en een goede afstelling van de lasapparatuur.
- Plaats lawaaiige apparatuur (zoals de generator) waar mogelijk op een afstand.
- Verstrek gehoorbeschermingsmiddelen (verplicht boven een geluidniveau van 80 dB(A)). Kies een type in overleg met het personeel; een hinderlijk middel wordt vaak slecht gebruikt.
- Verstrek geen doppen of watten als beschermingsmiddel. Deze beschermen vaak onvoldoende. Otoplastieken met een op het geluidniveau afgestemd filter bieden wel een goede bescherming.
- Zie toe op het gebruik van de gehoorbescherming; zorg ervoor dat de leiding het goede voorbeeld geeft.

Schadelijk stof en schadelijke producten

Toxische stoffen

De metaalbewerker/lasser heeft te maken met lasrook en metaalstof. 45% van de beroepsgroep heeft hinder van rook, vermoedelijk lasrook. 11% heeft klachten over chemische middelen, 27% klaagt over damp, gas en nevel. Uw werknemers maken soms ook gebruik van ontvetters waarin vluchtige organische stoffen aanwezig kunnen zijn. Metaalbewerkingvloeistoffen kunnen irriterende of allergene componenten bevatten. In de rook kunnen ook stoffen aanwezig zijn afkomstig uit een eventuele coating, zoals isolatiemateriaal, verf en gegalvaniseerd zink. Vrijkomende lasrook, metaalstof, damp en nevel kunnen door uw werknemers worden ingeademd.

Maatregelen

- Zorg in de werkplaats voor voldoende ventilatie en mobiele of vast opgestelde afzuiging.
- Stel vroegtijdig vast wat de risico's voor de lasser zijn, onder andere op basis van de lasmethode, de te gebruiken elektrode, het te lassen materiaal, de aanwezigheid van coating en de aard van de werkplek.
- Gebruik metaalbewerkingvloeistoffen en ontvetters met weinig schadelijke componenten.
- Zorg voor goede hygiënische voorzieningen.
- Zorg er voor dat de in het veiligheidsinformatieblad aangegeven beschermingsmiddelen aanwezig zijn, zoals ademhalingsbescherming tegen lasrook.

Onveiligheid

Tijdens het werk zijn er diverse factoren die de veiligheid in gevaar kunnen brengen. Lassen kan leiden tot verbranding en letsel door straling. Hierbij lopen de huid en de ogen gevaar. Daarnaast kan het werken met elektriciteit tijdens het lassen in een vochtige werkomgeving leiden tot elektrocutie. De metaalbewerker/lasser kan bovendien uitglijden en wegzakken in een slecht begaanbare, drassige sleuf of put. Hij kan daarnaast bekneld raken door een met de kraan verplaatste last. Bij diverse bewerkingen kunnen wegspringende delen of metaalsplinters (oog)letsel veroorzaken. Vonken en gloeiende metaaldruppels kunnen brandwonden veroorzaken. Verder kan verwonding ontstaan als gevolg van scherpe voorwerpen en draaiende delen van de apparatuur. Bij het werken op locatie bestaat soms de kans op vallen van hoogte.

Maatregelen

- Zorg dat het gereedschap en de lasapparatuur is voorzien van de vereiste beveiligingen; zorg dat deze ook worden gebruikt.
- Zorg dat het gereedschap en de lasapparatuur tenminste één maal per jaar worden gekeurd.
- Tref de vereiste voorzorgsmaatregelen in verband met het werken met gas(sen); zet de flessen vast, bescherm ze tegen hitte en kou, controleer regelmatig de slangen en aansluitingen, gebruik slangen van de juiste kleur, vervang deze bij slijtage of beschadiging en gebruik een vlamdover tegen vlamterugslag.
- Zorg dat de werkplek goed bereikbaar en begaanbaar is.
- Scherm op locatie de laswerkplekken af met lasschermen wanneer andere werknemers of derden in de omgeving aanwezig zijn. Voer laswerk in de werkplaats uit op een afgeschermd plek of in een lascabine.
- Zorg dat bij het werken op locatie de werkplek veilig is; zet de randen af, leg de spelingen dicht en ruim de rommel op.
- Zorg voor een goede veiligheidsinstructie.
- Verstrek de noodzakelijke beschermingsmiddelen afgestemd op de risico's; veiligheidsschoenen (NEN-EN 345 voorzien van S3-codering), een gelaatsscherm of veiligheidsbril, een overall met lange mouwen, werkhandschoenen, valbeveiliging bij het werken op hoogte en zondig een veiligheidshelm (NEN-EN 397). Zorg bij het laswerk voor de daarbij noodzakelijke beschermingsmiddelen: een laskap of lashelm met op de straling afgestemde glazen, een lasoverall, hals- en keelbescherming en lashandschoenen.

Gezondheidsklachten

De metaalbewerker/lasser heeft onder andere kans op aandoeningen van de spieren en gewrichten, met name in de rug. Verder bestaat de kans op gehoorschade. Door schadelijke stoffen en lasrook kunnen huid- en/of luchtwegaandoeningen ontstaan. Letsel kan het gevolg zijn van uitglijden, struikelen, diverse bewerkingen (lassen/metaalbewerking) en vallen van hoogte.